

тинської – *diro* і *filum* – означає “зла нитка”. Діагностика гельмінтозу утруднена, оскільки дирофіляріоз тривалий час може перебігати безсимптомно, особливо при низькій щільності мікрофілярій у крові і відсутності або незначній кількості статевозрілих паразитів.

Вивчали основні клінічні симптоми при дирофіляріозі та порівнювали ефективність деяких лабораторних методів дослідження. Клінічне обстеження собак і лабораторне дослідження крові проводили у Київській міській лікарні ветеринарної медицини та Київській державній лабораторії ветеринарної медицини. Для діагностики дирофіляріозу використовували пряму мікроскопію незабарвленого мазка крові типу “товста крапля” та забарвленого за Папенгеймом мазка периферійної крові. Також проводили мікроскопічне дослідження глибоких зскрібків з уражених ділянок шкіри.

На підставі спостережень у собак виявляли швидко втомлюваність, сонливість, зниження апетиту, порушення функцій серцево-судинної системи і органів дихання (кашель), асцит. Хвороба проявлялась у вигляді вузликподібних уражень шкіри. Сверблячка була незначна, загальний стан тварини задовільний. При мікроскопічному дослідженні глибоких зскрібків з уражених ділянок шкіри виявили нематоду *Dirofilaria repens*, а при дослідженні крові – її личинки.

На підставі власних клінічних спостережень спонтанно інвазованих *D. repens* собак та літературних даних виділили 4 основні форми дирофіляріозу: інтоксикаційна, шкірна, форма псевдопухлинних розростань та кардіогепаторенальної недостатності.

Таким чином, враховуючи, що клінічні ознаки є неспецифічними при дирофіляріозі собак, вирішальне значення на наш погляд у встановленні діагнозу належить лабораторним методам досліджень. Пряма мікроскопія краплі свіжої крові – найбільш легкий, зручний і швидкий метод діагностики дирофіляріозу. Мікрофіляріємія є найчастіше діагностованою ознакою дирофіляріозу собак.

УДК 619:616.995.132:615.284:636.7

КОВАЛЬ Ю.І., СТЕПАНЮК В.І., магістранти

Наукові керівники – СОЛОВЙОВА Л.М., АНТШОВ А.А., кандидати вет. наук

Білоцерківський державний аграрний університет

ЛІКУВАННЯ СОБАК ДИРОНЕТОМ В УМОВАХ КИЇВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІКАРНІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

В останні десять років широкого розповсюдження серед собак набув дирофіляріоз. На сьогодні описано багато стратегій його лікування, тому вони повинні підбиратися індивідуально для кожного пацієнта. Крім того, треба враховувати всі супутні захворювання, оскільки дирофіляріоз часто перебігає в асоціації з іншими паразитарними захворюваннями, а саме з бабезіозом, лептоспірозом, демодекозом тощо. При дослідженні обов'язково слід враховувати загальний стан тварин та кількість личинок (мікрофілярій) у кровноносному руслі. Згідно з літературними даними у більшості випадків дирофіляріоз починають лікувати після проведення терапії супутніх захворювань.

Дослідження ефективності диронету при дирофіляріозі собак проводили в умовах Київської міської лікарні ветеринарної медицини. Як мікрофілярицид апробували комплексний препарат диронет. Диронет являє собою таблетки від жовтого до сірого кольору для дегельмінтизації собак та кішок і містить: пірантелу памоат (150 мг), празиквантел (50 мг) та івермектин (0,06 мг), а також допоміжні компоненти. Препарат виготовляє ТОВ НВЦ “Агроветзащита”. Дослід з терапії дирофіляріозу проводили на 12-ти собаках різних порід та віку, спонтанно інвазованих дирофіляріями. Диронет застосовували у дозі 1 таблетка (0,5 г) на 10 кг маси тіла один раз на місяць протягом 4 міс. Ефективність препарату враховували, знаходивши у крові мікрофілярії до та через 15, 30, 60, 90 і 120 діб після його застосування. За 5–7 днів до початку лікування тварин диронетом проводили підтримувальну терапію шляхом введення інфузійних дезінтоксикаційних розчинів (сорбілакт), комплексних вітамінних та гомеопатичних препаратів.

Для визначення результату лікування через 15, 30, 60, 90 та 120 діб після мікрофілярицидної терапії провели тест на виділення мікрофілярій (методом Кнотта) і отримали результати, які свідчать про 100 %-ну ефективність диронету проти мікрофілярій. Якщо через 15 та 30 діб після проведеного лікування мікрофілярії ще присутні (допускаємо неповне знищення гельмінтів), слід розпочати новий курс лікування.

Таким чином, диронет у дозі 1 таблетка (0,5 г) на 10 кг маси тіла один раз на місяць протягом 4 міс. є ефективним препаратом для лікування дирофіляріозу собак як мікрофілярицид.